Al-Islam.org
Ahlul Bayt Digital Islamic Library Project
Published on *Al-Islam.org* (https://www.al-islam.org)

Aya 1 – 4

Badhi ya Aya za sura hii zimeshuka Makka na nyingine zimeshuka Madina. Wametofautiana katika idadi ya Aya za Makka na zile za Madina. Ikasemekana kuwa kuanzia ya kwanza hadi ya arobaini ni za Makka na zilizobaki ni za Madina. Pia ikasemekana kuwa zote zilishuka Makka isipokuwa tatu za mwisho.

Maana

Kwa jina la Mwenyezi Mungu Mwingi wa rehema Mwenye kurehemu

Imefika amri ya Mwenyezi Mungu msiifanyie haraka. Ametakata na kutukuka kuliko vile wanavyovishirkisha.

Mtume alikuwa akiwaonya washirikina na kuwahofisha na adhabu kali, lakini wao walikuwa wakimjibu kwa dharau huku wakisema:

فَأَمْطِرْ عَلَيْنَا حِجَارَةً مِنَ السَّمَاءِ أَوِ ائْتِنَا بِعَذَابٍ أَلِيمٍ {32}

***"Basi tupige mvua ya mawe kutoka mbinguni au tuletee adhabu iumizayo." Juz. 9* (*8:32*).**

Basi Mwenyezi Mungu akawajibu kuwa adhabu itakuja na kila lijalo liko karibu.

Mwenyezi Mungu (s.w.t.) ameleta ibara ya kitendo kilichopita 'imefika' kwa maana ya kuwa itafika, kwa kufahamisha kuwa hakuna budi kutokea kwake. Kila ambalo linawajibika kutokea basi ibara yoyote itakayoelezewa iwe ya kupita ya sasa au ya muda ujao itakuwa sawa tu. Kesho wataambiwa:

هَٰذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تَسْتَعْجِلُونَ {14}

“Haya ndiyo yale mliyokuwa mkiyaharakishia” **(*51:14*).**

Hawatakuwa na jibu isipokuwa kusema:

يَا وَيْلَنَا قَدْ كُنَّا فِي غَفْلَةٍ مِنْ هَٰذَا بَلْ كُنَّا ظَالِمِينَ {97}

“Ole wetu! Hakika sisi tulikuwa tumeghafilika na haya; bali tulikuwa wenye kudhulumu.” **(*21:97*).**

Huwateremsha Malaika na roho kwa amri yake juu ya anayemtaka katika waja wake; kwamba onyeni kuwa hakuna Mola aabudiwaye isipokuwa mimi tu, basi niogopeni.

Makusudio ya roho hapa ni wahyi, kwa sababu wenyewe ni kwa ajili ya nafsi, sawa na roho kwa ajili ya mwili. Maana ni kuwa Mwenyezi Mungu anachagua anayestahiki risala yake.

Na risala yenyewe kwa ufupi ni Tawhid kiitikadi na msimamo kimatendo. Kwa sababu kila mwenye kumcha Mwenyezi Mungu basi yuko katika njia ya amani iliyo na msimamo na kila mwenye kumwasi yuko katika njia ya maangamivu na upotevu.

Ameumba mbingu na ardhi kwa haki, ametukuka kuliko vile wanavyovishirkisha.

Baada ya Mwenyezi Mungu kutaja, katika Aya iliyotangulia, kuwa hakuna mola isipokuwa Yeye, katika Aya hii, ameishiria dalili ya hilo; kuwa Mwenyezi Mungu ameziumba mbingu na ardhi na akazipangilia bila ya kuwa na msaidizi yeyote. Kuumba bila ya kutumia nyenzo yoyote ni dalili ya uungu; kama ambavyo kuwa Peke Yake katika kuumba ni dalili ya umoja. Tazama Juz. 5 (4:48) kifungu cha ‘Dalili ya umoja na utatu’

Amemuumba mtu kwa tone la manii, mara amekuwa hasimu aliye dhahiri.

Baada ya Mwenyezi Mungu kuashiria dalili ya umoja anasema, lakini binadamu huyu dhaifu tuliyemuumba kwa tone anakufuru neema ya aliyemneemesha na anapinga kuweko aliyemleta; huku akiabudu yale yasiyodhuru wala kunufaisha.

Yametangulia maelezo mara nyingi sana kwamba mtu hawi kombo ila kwa ujinga na ugizaji au kwa manufaa binafsi. Tazama Juz. 13 (14: 34) Kifungu ‘je mtu ana maumbile ya hatia?’

وَالْأَنْعَامَ خَلَقَهَا ۚ لَكُمْ فِيهَا دِفْءٌ وَمَنَافِعُ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ {5}

Na wanyama amewaumba, katika hao mnapata joto na manufaa na wengine mnakula.

وَلَكُمْ فِيهَا جَمَالٌ حِينَ تُرِيحُونَ وَحِينَ تَسْرَحُونَ {6}

Na mnaona raha mnapowarudisha jioni na mnapowapeleka asubuhi.

وَتَحْمِلُ أَثْقَالَكُمْ إِلَىٰ بَلَدٍ لَمْ تَكُونُوا بَالِغِيهِ إِلَّا بِشِقِّ الْأَنْفُسِ ۚ إِنَّ رَبَّكُمْ لَرَءُوفٌ رَحِيمٌ {7}

Na hubeba mizigo kupeleka kwenye mji msiyoweza kuifikia ila kwa mashaka ya nafsi. Hakika Mola wenu ni Mpole sana, Mwenye kurehemu.

وَالْخَيْلَ وَالْبِغَالَ وَالْحَمِيرَ لِتَرْكَبُوهَا وَزِينَةً ۚ وَيَخْلُقُ مَا لَا تَعْلَمُونَ {8}

Na farasi na nyumbu na punda ili muwapande na pambo. Na anaumba msivyovijua.

وَعَلَى اللَّهِ قَصْدُ السَّبِيلِ وَمِنْهَا جَائِرٌ ۚ وَلَوْ شَاءَ لَهَدَاكُمْ أَجْمَعِينَ {9}

Na nijuu ya Mwenyezi Mungu njia iliyo sawa. Na nyingine ni kombo. Lau angelitaka angeliwaongoza nyote.

Source URL: https://www.al-islam.org/sw/al-kashif-juzuu-ya-kumi-na-nne/aya-1-%E2%80%93-4